

Nye balancer i pårørendesamarbejde

Det svære samarbejde

Arbejdet med mennesker

At forholde sig til mellemmenneskeligheden er ikke noget, der er ved siden af viden, faglighed og arbejdsbetingelser

- Det er en del af det.

Menneskearbejdet og anvendelsen af egne følelser hænger sammen med selve arbejdets karakter

- Følelserne bliver dermed en måde at "nå" den anden.

Sundhedsstyrelsens pårørende konference juni 2023

*"Vi skal se pårørende
samarbejdet som en del af
kerneopgaven og fagligheden"*

Mette Kierkgaard, Ældreminister

**Samarbejdet
med pårørende**

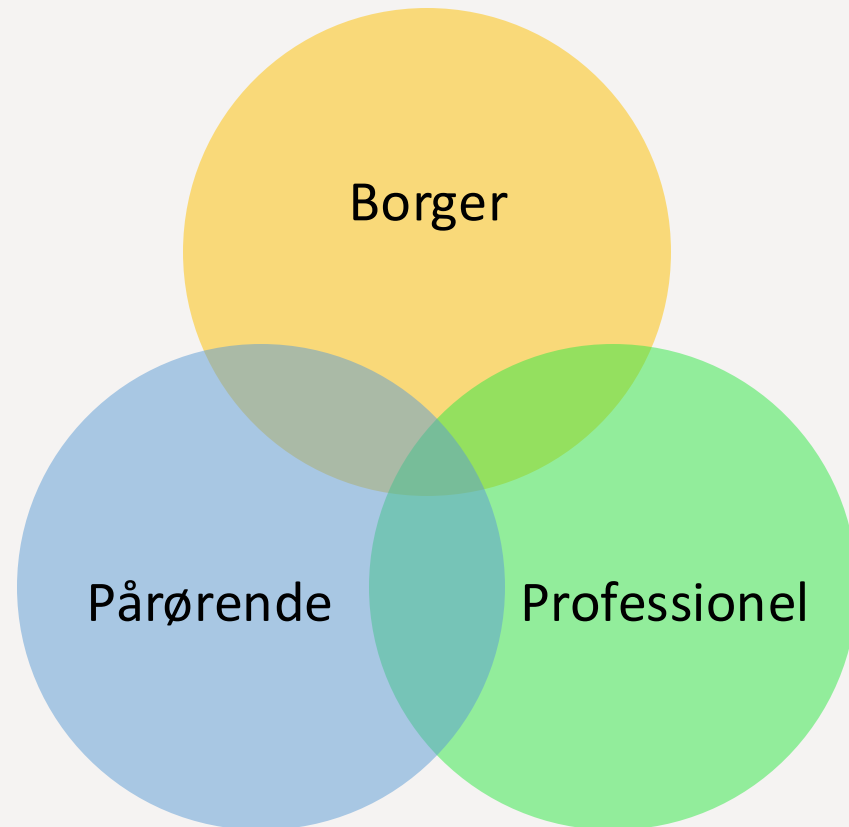
Inddragelse af pårørende og evt. barrierer

Pårørende er en ressource for borger og for ældreplejen. De er en vigtig del af borgers liv, har stor indsigt i borgers livshistorie og vaner og har dermed uundværlig viden for sundheds- og plejepersonale. Men der kan opstå udfordringer i samarbejde og inddragelse af pårørende.

Der kan være en række barrierer i ældreplejen for at samarbejde og inddrage pårørende.

- Medarbejderne kan mangle viden om pårørendes situation
- De kan have berøringsangst fordi de ikke vil forlange for meget eller fordi relationen er konfliktfyldt
- De kan selv være udfordrede på ressourcer
- Det kan være svært at prioritere i hverdagens travlhed,
- Medarbejderne ser det måske ikke som en del af deres faglighed eller opgave
- Mange kommuner sætter ikke rammer for pårørendesamarbejdet.

Pårørendesamarbejdet

Indefra-perspektiver

En myndighedsmedarbejders indefra-perspektiv

Hvad ville vi ønske at pårørende vidste om os myndighedspersoner og huskede på i samarbejdet – især når det bliver svært?

En pårørendes indefra-perspektiv

Hvad kunne vi forestille os, at de pårørende ville ønske at vi vidste og huskede på, om dem og deres situation - især når de møder os med en adfærd, der kan opleves udfordrende?

Hvad ved vi af erfaring, kan blive svært i rollen som pårørende?

Hvad tror vi, at pårørende kan have behov for at høre – selv når situationen er præget af konflikt eller er særlig vanskelig?

Hvad ved vi af erfaring kan være vigtigt for pårørende at forstå om de rammer, kriterier og arbejdsgange, vi arbejder ud fra i kommunen?

BONUS SPØRGSMÅL

Hvad kunne være hjælpsomt at dele fra jeres indefra-perspektiv, for at rammesætte et godt samarbejde

Hvad kan den professionelle gøre?

- Normalisering af tanker og følelser
- Møde den pårørende anerkendende og nysgerrigt
- Spørge ind til dem og deres behov
- Give dem en oplevelse af at være set, hørt og inddraget

Måske er det rart at høre nogen sige....

- **De mange svære følelser:** "Vi ved at man som pårørende kan stå med nogle svære følelser af afmagt, sorg, bekymring, usikkerhed og tvivl. De er virkelig af en grund og du er meget velkommen i vores samtaler og samarbejde at give udtryk for når de larmer. Det er ikke altid sikkert at vi kan finde en løsning der kan "få dem væk", men det kan være rart lige at dele hvilke bekymringer der er på spil".
- **Sorg:** "Som pårørende kan man have fornemmelsen af at have mistet en partner, forældre, søster m.m. - også selvom "den ramte" stadig er i live". Det kan være rigtig svært at være med den sorg også fordi man som pårørende kan tænke "kan jeg overhovedet tillade mig at være ked af det? I så fald hvornår skal jeg finde tiden til mig og min sorg, når jeg hele tiden føler jeg skal være stærk for en anden"

Måske er det rart at høre nogen sige....

- **Rolleskift:** ”Vi ved fra erfaring at mange pårørende oplever at gå fra at være partner til personlige hjælpere. Det rolleskift kan være svært at være i for begge parter og tager noget tid at vende sig til”. ”Måske man aldrig helt vender sig til det, men sammen skal finde en måde at være i de nye roller”.
- **Støtte:** ”Som pårørende har man også brug for støtte. Vi oplever at der godt kan komme et primært fokus mod den ramte, men alle involverede har brug for det. Ved du hvor eller hvem du kan gå til for støtte i denne proces?”
- **Praktik og rammer:** ” ”Vi ved at det at blive pårørende på mange måder kan blive en overvældende opgave. Der er mange ting man pludselig skal holde styr på. Forstå. Hjælpe til. Være til rådighed for. Og som ikke altid passer ind i vores egen stressede hverdag”. ”Ville det være rart hvis jeg fortalte lidt om processen, den måde vi arbejder på her i kommunen, hvad du kan forvente af mig og hvad min rolle er, hvor vi ser at vi kan være en støtte og hjælp og hvor vores erfaring viser at her skal man selv stå med det”?

Inddragelse af pårørende

- **Liv og ressourcer:** ”Vi ved jo at man som pårørende ofte allerede lever et til tider hektisk liv, med egen familie og arbejde, der kan tage meget af vores tid og ressourcer. Er der noget der ville være rart for mig at vide om din livssituation og de ressourcer du har til at hjælpe til?”
- **Din rolle:** ”Hvordan ser du at du bedst kan hjælpe? Har I talt sammen om det? Er der nogle ting du allerede kan se du ville kunne gøre? Hjælpe med at handle ind? Gå en tur? Fjerne sur mælk fra køleskabet? Nogle ting, som du ved du ikke vil være komfortable med eller af andre grunde ikke kan?”
- **Relationen mellem borger i pårørende:** ”Er der noget I relationen til... som kan være godt for os og det fremtidige samarbejde at vide?”

Ideer til at arbejde med pårørendeinddragelse i sagsforløbet

- Hvis I skulle gøre kommunen og jeres praksis mere pårørendeinddragende, hvor ville I så skrue?
- Hvor og hvordan ville det være hjælpsomt at I inddrage pårørende mere i modellens forskellige faser?
- Hvad kan I være opmærksomme på fremadrettet for at sikre at pårørende føler sig set, hørt og inddraget
- Hvilke spørgsmål kan vi stille pårørende for at sikre inddragelse af deres viden, perspektiver og ressourcer?

Tak fordi I perspektiveret med!